

Per què els periodistes hauríem de fer servir la paraula terrorista amb comptagotes?

Sergi Picazo

Israel anomena terroristes els palestins que s'enfronten a l'ocupació dels Territoris Ocupats i els defensors de Palestina titllen de terrorista l'exèrcit israelià. Putin anomena terroristes els txetxens que lluiten per la independència al Càucàs. El govern de Colòmbia deia que les FARC eren terroristes fins que s'han assegut a negociar un procés de pau. El Congrés dels Estats Units va esborrar l'expresident sud-africà i premi Nobel de la Pau Nelson Mandela de la llista de presumptes terroristes l'any 2008. **Terrorisme és sempre “la violència de l'altre”. Dels enemics. Mai la nostra. S'ha convertit en una estratègia propagandística del poder per debilitar l'enemic.** Per demonitzar-lo davant la pròpia població.

L'any 2014 un operatiu format per 700 agents dels Mossos d'Esquadra va dur a terme una operació contra el moviment llibertari a la ciutat de Barcelona. [Ho explicaven els companys de la Directa](#). Tanmateix la majoria de mitjans de comunicació no parlava de “moviment llibertari”. Gairebé tots van titular aquell dia, sobretot durant les properes hores, el mateix: una operació policial contra el terrorisme anarquista. Així, sense cometes, i, per tant, sense contrastar. La policia deia terrorisme, els mitjans deien terrorisme.

Els periodistes hauríem de fer servir el terme “terrorisme” amb comptagotes. **“Terrorisme anarquista” demonitza, desinforma i no és rigorós amb la veritat.** El periodista no hauria de reproduir íntegrament i sense contrastar mai un comunicat d'una operació dels Mossos d'Esquadra i l'Audiència Nacional. Mal periodisme el que es basa només en fonts policials i judicials. La majoria de mitjans, [segons l'Observatori Media.cat](#), no citaven cap font alternativa ni que contradigui la versió policial. “Tampoc s'ha analitzat si hi ha efectivament terrorisme anarquista i és una amenaça real per a la població”, diu.

Terrorisme, [segons el DIEC](#), es defineix com a “moviment polític que utilitza el terror basat en la violència com a eina de pressió”. No tinc la sensació que a Barcelona hi hagi un moviment d'aquestes característiques. **No semblaria gens rigorós que els periodistes apliquem el terme ‘terrorisme’ per igual a l'Estat Islàmic, als guerrillers txetxens i a un grup d'activistes anarquistes de Barcelona.** Però fins i tot aquesta definició no serviria. “No existeix una definició internacionalment consensuada de “terrorisme”. Ni l'ONU la té. Quan s'utilitza, sempre hi ha connotació”, em matisa el cap de comunicació d'Amnistia Internacional Catalunya, Dani Vilaró.

Vàndals, terroristes, bàrbars, violents

Els mitjans són actors fonamentals dels conflictes de què parlen. No és cap ximpleria. El que diem té conseqüències. El llenguatge és producte de la ideologia. El que els periodistes diem és producte d'una cosmovisió, d'una hegemonia, de la ideologia dominant. **“Els límits del meu món són els límits del meu llenguatge”, deia Wittgenstein.** I “el llenguatge compleix una funció social”, afegia Halliday. Els mitjans transmetem significat més enllà d'allò que diem. **Les eleccions lèxiques, primer de la policia o el govern, i després del periodista poc crític, defineixen el que som, tenen càrrega ideològica i connotació política.** El discurs dels mitjans pot o no legitimar els abusos de poder. Anàlisi crítica del discurs: “Vàndals”, “terroristes”, “bàrbars” o “violents” són ells; “forces de l'ordre”, “operació policial”, “el pes de la llei” o “bombes intel·ligents” som nosaltres.

Els periodistes acostumem a confiar especialment en les fonts oficials i institucionals creient que

l'Administració pública no hauria de mentir. La majoria de fonts d'informació ostenten el poder polític i econòmic. Això té una influència sobre què és i què no és notícia. **Però, en els últims anys, la memòria ens serveix d'antídot.** El periodista i diputat de la CUP, David Fernàndez, donava una dada important: **“La darrera “terrorista anarquista” detinguda pels Mossos d'Esquadra va ser Núria Pòrtules. Empresonada 4 mesos, va ser absoluta”.**

Model Propaganda 2.0.

Amnistia Internacional, sobretot pensant més en la Guerra contra el Terror de Bush, Aznar i Blair, ha denunciat que **“en el nom de la lluita contra el terrorisme” els governs occidentals han intensificat la repressió dels seus opositors polítics**, detingut arbitràriament persones, i han aprovat “lleis radicals i sovint discriminatòries que van socavar el fonaments dels drets humans internacionals i el dret humanitari”. Un dels creadors del concepte Model Propaganda, **Noam Chomsky**, parlant de mitjans i terrorisme als Estats Units, conclouia: **“La guerra contra el terrorisme és pura propaganda, i els mitjans fan el joc als poderosos distraient al públic de les qüestions realment importants”.**

Ah, per cert, les detencions d'aquest grup de persones del moviment llibertari es produeixen **cinc dies després que el PP aprovés al Congrés en solitari la Llei Orgànica de Seguretat Ciutadana**, que l'oposició d'esquerres ha anomenat la “lei mordassa” perquè segons ells afavoriria [“la repressió”, “la barra lliure per a la policia” i “l'atac a les llibertats”.](#)